

DOSAR PENTRU
PROFESORI

DEMOCRAȚIA UE ÎN ACȚIUNE

Exprimă-ți părerea cu inițiativa
cetățenească europeană

Inițiativa
cetățenească
europeană

INTRODUCERE	1
UNITATEA 1: O SCURTĂ PREZENTARE A UNIUNII EUROPENE	3
UNITATEA 2: DEMOCRAȚIA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	11
UNITATEA 3: INIȚIATIVA CETĂȚENEASCĂ EUROPEANĂ	17
UNITATEA 4: LANSAREA ȘI PROMOVAREA UNEI INIȚIATIVE CETĂȚENEȘTI EUROPENE	21
CHESTIONAR FINAL	26
CHEIA RĂSPUNSURILOR LA CHESTIONARUL FINAL	28
FIȘĂ INFORMATIVĂ DESPRE TRATATELE UNIUNII EUROPENE	29
DOMENIILE DE ACȚIUNE ALE UE (SELECȚIE)	32
PROCESUL LEGISLATIV AL UE	33

Introducere

Obiectivul acestui modul educațional este să le prezinte cursanților subiectul participării democratice la Uniunea Europeană și să le confere cunoștințele și competențele care să le permită să își exercite drepturile în calitate de cetățeni ai UE. Ca parte a acestei explorări, modulul se concentrează pe Inițiativa cetățenească europeană. La finalul acestui modul, cursanții vor avea o idee clară despre scopul inițiativei, despre cum funcționează, despre cum se încadrează în contextul mai larg al democrației în Uniunea Europeană și despre cum o pot utiliza pentru a aduce o schimbare în lumea lor.

Ce este inițiativa cetățenească europeană?

Inițiativa cetățenească europeană le permite cetățenilor UE să influențeze politicile UE, aducând pe agenda europeană chestiunile cele mai importante pentru ei. O inițiativă cetățenească reunește oameni din diferite țări ale UE pentru a strânge semnături și a-i solicita Comisiei Europene să propună legi în domenii în care aceasta are competențe de acțiune. Este o modalitate ascendentă de a iniția o dezbatere politică și de a spori conștientizarea cu privire la cauzele comune care unesc oamenii dincolo de frontiere. Instrumentul a fost lansat în 2012 și dă acum roade, mai multe inițiative ducând la propuneri legislative concrete din partea Comisiei Europene.

De ce ar trebui să învețe cursanții despre participarea democratică la UE, cu accent pe inițiativa cetățenească europeană?

Într-o democrație sănătoasă și prosperă, cetățenii își pot exprima liber opiniile. Aceștia pot să își exercite efectiv drepturile de vot, să participe la dezbaterile publice și, astfel, să își determine viitorul. Aceste drepturi câștigate cu greu constituie piatra de temelie a oricărei democrații și stau în centrul Uniunii Europene. (Sursa: Comisia Europeană)

Democrația este una dintre valorile fundamentale pe care se întemeiază Uniunea Europeană. Cu toate acestea, democrația nu poate fi considerată ca fiind de la sine înțeleasă. Aceasta trebuie să fie cultivată în mod activ, iar cetățenii trebuie să participe activ la procesele democratice de care dispun. Pentru aceasta, trebuie să înțeleagă aceste procese. Deși majoritatea cursanților știu că există alegeri pentru membrii Parlamentului European, este important să știe și că pot determina schimbări cu privire la chestiuni care îi pasionează și prin intermediul altor instrumente, cum ar fi inițiativa cetățenească europeană, un drept-cheie al UE introdus prin Tratatul de la Lisabona în 2009.

Prin însăși natura sa, inițiativa cetățenească europeană implică colaborare, deoarece le cere cetățenilor să lucreze nu numai cu persoane care împărtășesc aceeași viziune din țara lor, ci și să găsească susținere în mai multe state membre. Prin urmare, a învăța despre inițiativa cetățenească europeană este și o lecție despre cooperare, organizare, persuasiune și perseverență.

Ce conține modulul educațional?

Modulul constă în patru unități tematice, fiecare abordând alt subiect și acoperind de la informații mai generale despre Uniunea Europeană până la informații și activități specifice referitoare la inițiativa cetățenească europeană, după cum urmează:

- 1) O scurtă prezentare a Uniunii Europene
- 2) Democrația în Uniunea Europeană
- 3) Inițiativa cetățenească europeană
- 4) Lansarea și promovarea unei inițiative cetățenești europene

Modulul oferă următoarele materiale:

- Un dosar pentru profesori, cu instrucțiuni pentru fiecare lecție, o cheie a răspunsurilor, informații suplimentare și linkuri pentru aprofundarea subiectelor.
- Un dosar pentru elevi, pe care îl vor utiliza în clasă și pentru teme, atât pentru a revizui, cât și pentru a aprofunda temele abordate. Conține și linkuri către site-urile web relevante disponibile în toate limbile oficiale ale UE.
- Prezentări PowerPoint de utilizat în clasă, cu text și materiale video (opțional).
- Linkuri către fișiere video. Toate materialele video utilizate în modul sunt disponibile în toate limbile oficiale ale UE.
- Activități opționale pe teme, pentru a lucra sub formă de proiecte.
- Fișă informativă pentru explorarea în continuare a istoriei Uniunii Europene.
- O fișă informativă privind domeniile de acțiune ale UE.
- Un quiz final.

Cum trebuie predat modulul?

Modulul este conceput astfel încât să fie utilizat flexibil. Deși este structurat în patru unități tematice, aveți libertatea de a adapta materialul la contextul de predare (numărul de cursanți, echipamente, ore disponibile etc.). Vă rugăm să rețineți că secțiunile cu informații suplimentare din planul de lecție sunt doar în scop consultativ. Activitățile de cercetare pot fi date ca temă pentru acasă sau pot fi efectuate în cadrul lecției, dacă timpul și echipamentele permit acest lucru.

Dacă timpul este limitat, informațiile de bază pot fi acoperite în patru lecții. Dacă este disponibil mai mult timp, există numeroase domenii care pot fi explorate și discutate mai aprofundat sau pot constitui baza pentru realizarea unor proiecte. La sfârșitul fiecărei unități se regăsește o activitate opțională sub formă de proiect.

Ce abordări metodologice sunt utilizate în modul?

Materialul este conceput astfel încât să utilizeze mai multe abordări ale predării/învățării:

- Prezentare directă
- Discuție în grup
- Activitate în grup
- Realizarea de proiecte
- Studiu individual
- Activitate de cercetare
- Rezolvarea de probleme
- Jocuri de rol
- Filmare

Puteți însă să utilizați orice alte abordări care considerați că îi vor ajuta pe cursanți să înțeleagă și să rețină informațiile prezentate în cadrul unităților.

Terminologie

Deși s-au depus toate eforturile pentru a reduce la minimum utilizarea terminologiei specializate, a fost nevoie să se introducă anumite concepte pentru a fi discutate. Găsiți ajutor cu privire la terminologia utilizată de Uniunea Europeană aici: <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary.html?locale=ro>. Puteți selecta limba dvs. oficială preferată.

UNITATEA 1: O SCURTĂ PREZENTARE A UNIUNII EUROPENE

PLAN DE LECȚIE

SCOPURI ȘI OBIECTIVE:

- Identificarea valorilor UE
- Prezentarea spațiului Schengen și a pieței unice europene
- Identificarea domeniilor de acțiune ale UE

CURSANȚII VOR ÎNVĂȚA:

- Cum le afectează UE viețile la modul general
- Că UE are domenii specifice de competență care le influențează viața de zi cu zi

CURSANȚII VOR EXERSA:

- Competențele de cercetare
- Utilizarea site-ului web Europa
- Discuțiile/schimbul de informații

MATERIALE NECESARE:

- PowerPoint – Unitatea 1 (opțional)
- Materialele video 1-3

Etapele lecției

CE ȘTIM DESPRE UE?

- 1) Scrieți literele „UE” pe tablă. Cursanții sunt rugați să se gândească la cuvinte sau scurte sintagme pe care le asociază cu UE. Scrieți-le pe tablă astfel încât să formeze un nor de cuvinte. Puteți face acest lucru și cu o aplicație precum Mentimeter (opțional).
- 2) Încurajați participanții să reflecteze timp de câteva minute la ceea ce au propus; de exemplu, sentimentul este, în general, pozitiv sau negativ? Cu ce asociază cursanții UE?

O PREZENTARE SUCCINTĂ A UE

- 3) Redați materialul video 1 (**diapozitivul 2 din PowerPoint**). Materialul video prezintă o serie de realizări majore ale Uniunii Europene. Întrebați cursanții dacă le recunosc/deduc vreuna dintre ele.

Exemple: Corpul de solidaritate (tineri care ajută comunitățile); refugiați; democrație; solidaritate (Charlie Hebdo); Premiul Nobel pentru Pace; crearea Uniunii Europene; reunificarea Germaniei; Tratatul de la Roma (1957) de instituire a Comunității Economice Europene.

- 4) Explicați că Uniunea Europeană a fost întemeiată pe o serie de tratate la care aderă toate țările membre. Acestea definesc obiectivele și valorile pe care toate statele membre le susțin, precum și domeniile de acțiune ale Uniunii Europene. Cereți-le cursanților să consulte p. 26 din **Dosarul pentru elevi**. Aceasta va fi utilă pentru temele cursanților sau poate fi folosită ca subiect al unei lecții separate, dacă se dorește.

VALORILE UE

- 5) Redați materialul video 2 (**diapozitivul 3 din PowerPoint**). Materialul video prezintă cele șase valori ale Uniunii Europene.

„Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.”

Articolul 2 din Tratatul de la Lisabona

- 6) Afișați **diapozitivul 4 din PowerPoint**. Dacă nu utilizați PowerPoint, cereți-le cursanților să consulte **Dosarul pentru elevi**, p. 1.
- 7) Explicați că UE are 6 valori fundamentale care stau la baza tuturor politicilor și acțiunilor UE.
- 8) Utilizați cele șase valori din prezentarea PowerPoint sau scrieți următoarele valori pe tablă:
- Demnitatea umană
  - Libertatea
  - Democrația
  - Egalitatea
  - Statul de drept
  - Drepturile omului

Rugați cursanții să consulte p. 1 din **Dosarul pentru elevi**. Împărțiți apoi clasa în grupuri mici. Rugați fiecare grup să ordoneze valorile în ordinea importanței pentru ei. Fiecare grup trebuie să își poată justifica opinia și să definească valoarea. Utilizați notele de mai jos ca ajutor. Rețineți că nu există o ordine „corectă”.

VALORILE FUNDAMENTALE ALE UNIUNII EUROPENE

DEMNIȚATEA UMANĂ

Conceptul de demnitate umană este convingerea că toți oamenii au o valoare specială, care este legată exclusiv de umanitatea lor. Nu are nimic de-a face cu clasa socială, rasa, identitatea de gen, religia, abilitățile sau orice alt factor decât faptul că sunt ființe umane.

Demnitatea umană justifică drepturile omului. Atunci când oamenii sunt împărțiți și li se atribuie o valoare în baza unor caracteristici precum clasa socială, identitatea de gen, religia și așa mai departe, se creează societăți inegale în care discriminarea este la ordinea zilei. Oamenii cărora le este atribuită o valoare mai mare primesc un tratament preferențial. Oricine nu se încadrează în categoria privilegiată poate fi abandonat sau oprimat.

LIBERTATEA

Libertatea de circulație le oferă cetățenilor dreptul la liberă circulație și ședere în Uniunea Europeană. Libertățile individuale precum respectarea vieții private, libertatea de gândire, de religie, de întrunire, de exprimare și de informare sunt protejate de Carta drepturilor fundamentale a UE.

DEMOCRAȚIA

UE funcționează în baza democrației reprezentative și participative. A fi cetățean european înseamnă a beneficia de drepturi politice. Fiecare cetățean adult al UE are dreptul de a candida și de a vota la alegerile pentru Parlamentul European. Cetățenii UE au dreptul de a candida și de a vota în țara lor de reședință sau de origine. De asemenea, cetățenii pot influența direct politica UE prin intermediul unor instrumente precum inițiativa cetățenească europeană.

EGALITATEA

Egalitatea înseamnă drepturi egale pentru toți cetățenii în fața legii. Principiul egalității între femei și bărbați stă la baza tuturor politicilor europene și constituie fundamentul integrării europene. Acesta se aplică în toate domeniile. Principiul egalității de remunerare pentru aceeași muncă a fost înscris în Tratatul de la Roma din 1957.

STATUL DE DREPT

UE se întemeiază pe statul de drept. Tot ceea ce face UE este întemeiat pe tratate, care sunt convenite voluntar și democratic de țările UE. Dreptul și justiția sunt ocrotite de un sistem judiciar independent. Țările UE au conferit competența juridică finală Curții Europene de Justiție, ale cărei hotărâri trebuie respectate de toate statele membre.

DREPTURILE OMULUI

Drepturile omului sunt protejate de Carta drepturilor fundamentale a UE. Acestea acoperă dreptul de a nu suferi discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, dreptul la protecția datelor cu caracter personal și dreptul de acces la justiție.

- 9) Grupurile sunt invitate să împărtășească principalele lor alegeri și raționamentul cu restul clasei. Permiteți fiecărui grup să își prezinte succint ideile, apoi consacrați câteva minute în plus discuțiilor în grup.

SPAȚIUL SCHENGEN

- 10) Întrebați cursanții ce state membre ale Uniunii Europene au vizitat (dacă au vizitat vreunul), apoi întrebați-i dacă au vizitat și țări din afara Uniunii. Rugați cursanții să compare aceste experiențe. Încurajați cursanții să se gândească la ușurința trecerii frontierei, la durata șederii, la cerințele legate de viză etc.

Spațiul Schengen fără frontiere garantează libera circulație a peste 400 de milioane de cetățeni ai UE, precum și a cetățenilor din țări terțe care trăiesc în UE sau care vizitează UE ca turiști, ca studenți în cadrul unor programe de schimb sau în scopuri de afaceri (oricine este prezent în mod legal în UE).

- 11) Afișați **diapozitivul 5 din PowerPoint**. Dacă nu utilizați prezentarea PowerPoint, scrieți „Spațiul Schengen” pe tablă.

- 12) Rugați cursanții să noteze în **Dosarul pentru elevi** (p. 2) toate țările din Spațiul Schengen care le vin în minte. Afișați apoi **diapozitivul 6 din PowerPoint**. Dacă nu utilizați prezentarea PowerPoint, citiți răspunsurile din caseta informativă.

Țările membre ale spațiului Schengen (ianuarie 2023):

Austria, Belgia, Cehia, Croația, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Islanda, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Norvegia, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos și Ungaria.

România, Bulgaria și Cipru sunt încă (în ianuarie 2023) state membre candidate. Republica Irlanda a optat pentru neparticiparea la acord.

https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-area_ro?ettrans=ro

PIAȚA UNICĂ ȘI UNIUNEA VAMALĂ

13) Redați materialul video 3 (**diapozitivul 7 din PowerPoint**). Materialul video explică avantajele pieței unice.

14) Treceți la **diapozitivul 8 din PowerPoint** sau scrieți pe tablă: Mărfuri, Capitaluri, Servicii, Persoane. Explicați că toate acestea circulă liber în cadrul pieței unice.

15) Împărțiți cursanții în patru grupuri și atribuiți câte o libertate fiecărui grup. Lăsați grupurile să se gândească câteva minute la avantajele acestor libertăți din perspectiva a) afacerilor și b) cetățenilor UE. Rugați-i să se gândească la modurile în care au beneficiat personal.

Libera circulație a mărfurilor

Libera circulație a mărfurilor înseamnă că nu există taxe vamale și restricții cantitative între statele membre. Aceasta înseamnă că furnizorii sunt liberi să își vândă mărfurile în întreaga UE fără limitări, ceea ce le permite să își dezvolte afacerile. Consumatorii sunt liberi să cumpere din întreaga Uniune și să caute cea mai bună ofertă.

Standardizarea în întreaga Uniune înseamnă că consumatorii au siguranța că un produs cumpărat din orice stat membru este fabricat respectând aceleași standarde minime, în ceea ce privește aspecte precum performanța și siguranța. Și drepturile lor în calitate de consumatori sunt protejate, indiferent de unde își fac cumpărăturile din UE.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/38/free-movement-of-goods>

Libera circulație a capitalurilor

Libera circulație a capitalurilor le permite cetățenilor să efectueze numeroase operațiuni în străinătate, cum ar fi să își deschidă conturi bancare sau să cumpere acțiuni ale unor companii din afară, investind acolo unde pot obține randamentul cel mai ridicat și cumpărând proprietăți.

Comaniile europene pot deține și pot investi în alte companii europene și se pot implica activ în administrarea lor. De asemenea, pot obține finanțare (de exemplu, împrumuturi) din țările unde este cel mai ieftin.

https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/capital-movements_ro?etans=ro

Libera circulație a serviciilor

Profesioniștii și companiile sunt liberi să își ofere serviciile oriunde în Uniune, fie temporar, fie permanent. Pentru ca acest lucru să se întâmple, UE a depus eforturi menite să faciliteze recunoașterea calificărilor în întreaga Uniune.

De exemplu, licitațiile publice pentru servicii (cu unele excepții) sunt anunțate acum în întreaga UE, permițând companiilor/consorțiilor de oriunde din UE să depună o ofertă. Companiile și guvernele pot selecta astfel oferta cea mai avantajoasă dintr-o gamă mai largă de oferte.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/40/freedom-of-establishment-and-freedom-to-provide-services>

Libera circulație a persoanelor

Cetățenii UE au dreptul să circule în orice țară a UE pentru a trăi, a munci, a studia, a-și căuta un loc de muncă sau a se pensiona. Pot sta în altă țară a UE timp de până la trei luni fără a se înregistra acolo, însă ar putea fi nevoie să își semnaleze prezența. Singura cerință este deținerea unui act național de identitate sau a unui pașaport valabil. Dacă stau mai mult de trei luni, trebuie să își înregistreze șederea. Pentru lucrători, libertatea de a circula înseamnă eliminarea oricărei discriminări pe motiv de naționalitate în ceea ce privește angajarea, remunerarea și alte condiții de muncă și de încadrare în muncă. Mai mult, articolul 45 din TFUE stipulează faptul că un lucrător din UE are dreptul de a accepta o ofertă de muncă primită, de a circula liber în interiorul țării, de a se stabili pentru a lucra și de a rămâne după încheierea contractului, în anumite condiții.

https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/residence-rights/index_ro.htm#eu-citizen

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/41/free-movement-of-workers>

PPOLDOMENIILE DE ACȚIUNE

16) Afișați **diapozitivul 9 din PowerPoint** sau rugați cursanții să consulte fișa informativă de la p. 31 din **Dosarul pentru elevi**.

Uniunea Europeană poate să acționeze numai în acele domenii pentru care a fost autorizată de statele membre, prin tratatele UE.

17) Rugați cursanții să răspundă în **Dosarul pentru elevi** (la p. 3) în ce domeniu de acțiune se încadrează următoarele situații:

1. Obții o garanție de cel puțin doi ani atunci când cumperi un laptop nou. (Protecția consumatorilor)
2. Dacă zborul tău întârzie mult sau este anulat, primești despăgubiri. (Transport)
3. Calificările obținute într-o țară a UE sunt recunoscute în alta. (Piața unică)
4. Un angajat cu normă întreagă beneficiază de un concediu de minimum 20 de zile pe an. (Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale)
5. Cantitatea maximă de cod pe care pescarii au voie să o captureze. (Pescuit)
6. Cantitatea de energie (gaz/electricitate) care trebuie să provină din surse de energie regenerabile, precum energia solară și eoliană. (Energie)
7. Numărul maxim de particule fine permise în aer. (Mediu)

Tratatele specifică cine poate adopta legi și în ce domenii: UE, guvernele naționale sau ambele. Explicați că UE are diverse [niveluri de competență](#):

UE are trei niveluri de competență (**diapozitivul 9 din PowerPoint**):

- a) Competența exclusivă, prin care numai Uniunea poate legifera, iar statele membre doar pun în aplicare actele legislative. (de ex. uniunea vamală, normele în materie de concurență pentru piața unică, politica monetară pentru țările din zona euro)
- b) Competența partajată, prin care statele membre pot legifera și pot adopta măsuri obligatorii din punct de vedere juridic dacă Uniunea a decis să nu își exercite competența proprie. (de ex. agricultură, pescuit, mediu, protecția consumatorilor, transport, energie etc.)
- c) Competența de sprijin, prin care UE adoptă măsuri de sprijinire sau de completare a politicilor statelor membre (de ex. protecția și îmbunătățirea sănătății umane, industrie, cultură, turism, educație, formare profesională, tineret și sport, protecția civilă, cooperarea administrativă) (**diapozitivul 10 din PowerPoint**)

<https://eur-lex.europa.eu/ro/legal-content/summary/division-of-competences-within-the-european-union.html>

ÎNCHEIEREA LECȚIEI

18) Asigurați-vă că cursanții înțeleg ce au de făcut ca temă pentru acasă în **Dosarul pentru elevi** (p. 5-7).

19) În încheierea sesiunii, rugați cursanții să reflecteze la informațiile pe care le-au aflat pentru prima oară în timpul lecției și să le discute pe scurt.

ACTIVITATE OPȚIONALĂ

Pentru lecția următoare, rugați cursanții să noteze aspecte din viețile lor de zi cu zi care au fost influențate de legislația UE. Cursanții împărtășesc ceea ce au notat la începutul unității următoare.

Cheia răspunsurilor pentru unitatea 1 Recapitularea lecției

Ex. 1) 1b, 2d, 3c, 4a, 5e

Ex. 2) I. b, II. e, III. c, IV. d, V. a

Ex. 3) Răspunsurile cursanților:

[demnitate](#), [libertate](#), [democrație](#), [egalitate](#), [stat de drept](#), [drepturile omului](#).

Ex. 4)

a) F (Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia)

b) A

c) F (Încă mai aveți nevoie de un act de identitate în aeroporturi, pentru înregistrarea la un hotel etc. Multe țări cer, de asemenea, ca oamenii să aibă un act de identitate asupra lor)

d) A (Niciuna dintre țările care au frontiere terestre cu Grecia nu este membră a spațiului Schengen)

e) F (Nu există controale ale imigrației nici între Spania și Franța. Însă chiar dacă aceștia ar merge în Franța printr-o țară din afara UE, prietenul va avea o viză Schengen, care este valabilă pentru Franța).

Ex. 5)

a) Capitaluri/persoane

b) Servicii/capitaluri

c) Mărfuri/capitaluri/stabilire

d) Mărfuri/capitaluri

e) Persoane

Ex. 6) Răspunsurile cursanților.

Ex. 7)

a) Partajată

b) De sprijin

c) Exclusivă

UNITATEA 2: DEMOCRAȚIA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

PLAN DE LECȚIE

SCOPURI ȘI OBIECTIVE:

- Prezentarea ideii de democrație participativă
- Prezentarea principalelor organe legislative ale UE
- Explicarea modului în care sunt elaborate actele legislative ale UE
- Prezentarea ideii de inițiativă cetățenească europeană

CURSAȚII VOR ÎNVĂȚA:

- Despre principalele instituții ale UE
- Cum legiferează UE
- Cum pot influența politicile UE

CURSAȚII VOR EXERSA:

- Competențele de cercetare
- Utilizarea site-ului web Europa
- Discuțiile/schimbul de informații

MATERIALE NECESARE:

- PowerPoint – Unitatea 2 (dacă este cazul)
- Materialele video 4-6

Etapele lecției

- 1) Verificați tema pentru acasă de la lecția anterioară, inclusiv rezultatele activității opționale, dacă aceasta a fost efectuată.

INTRODUCERE

- 2) Scrieți cuvântul „democrație” pe tablă. Întrebați cursanții ce înțeleg prin acest termen. Lăsați cursanții să discute ce știu despre instituțiile democratice din țara lor.

- 3) Afișați **diapozitivul 2 din PowerPoint**. Explicați că, în lecția de astăzi, veți discuta despre două tipuri diferite de democrație: democrația reprezentativă și democrația participativă.

Democrația reprezentativă este forma de guvernământ în care oamenii își **aleg** reprezentanții (de ex. membrii parlamentului) pe care îi **autorizează** să propună și să adopte acte legislative în numele lor.

Democrația participativă se referă la mecanismele prin care cetățenii sunt **implicați** în procesele de **luare a deciziilor publice** și care completează astfel democrația reprezentativă.

ORGANISMELE DE LUARE A DECIZIILOR DIN UE

4) Afișați **diapozitivul 3 din PowerPoint**. Explicați că UE are trei instituții principale responsabile cu propunerea și adoptarea legislației: Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul UE.

5) Afișați **diapozitivul 4 din PowerPoint**. Prezentarea Comisiei Europene.

Ce face Comisia Europeană?**Propune noi acte legislative**

Comisia Europeană este singura instituție a UE care are dreptul de a prezenta Parlamentului European și Consiliului UE, în vederea adoptării, acte legislative care:

- protejează interesele UE și ale cetățenilor săi în chestiuni care nu pot fi abordate în mod eficient la nivel național;
- clarifică aspectele tehnice prin consultarea experților și a publicului.

Gestionează politicile UE și alocă fonduri europene

- stabilește prioritățile de cheltuieli ale UE, împreună cu Consiliul și Parlamentul;
- elaborează bugetele anuale, care necesită aprobarea Parlamentului și a Consiliului;
- supraveghează modul în care sunt cheltuiți banii, sub controlul Curții de Conturi.

Garantează respectarea legislației UE

- alături de Curtea de Justiție, se asigură că legislația UE se aplică în mod adecvat în toate statele membre.

Reprezintă UE pe scena internațională

- se exprimă în numele tuturor țărilor din UE în cadrul organismelor internaționale, în special în domeniul politicii comerciale și al ajutorului umanitar;
- negociază acorduri internaționale în numele UE.

Componenta

Conducerea politică este exercitată de o echipă de 27 de comisari (câte unul din fiecare țară a UE) – coordonată de președintele Comisiei, care decide de ce domeniu politic răspunde fiecare comisar. Președintele este nominalizat de Consiliul European (reprezentând șefii de stat sau de guvern ai fiecărei țări din UE), pe baza rezultatelor obținute la alegerile pentru Parlamentul European. Aceasta sau acesta este aprobat(ă) apoi de Parlamentul European. Ceilalți membri sunt nominalizați de țările lor și trec printr-o procedură de aprobare care implică noul președinte, Parlamentul European și Consiliul European.

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-commission_ro

6) Afișați **diapozitivul 5 din PowerPoint**. Prezentarea Consiliului Uniunii Europene.

Ce face Consiliul Uniunii Europene?

Negociază și adoptă legislația UE

Consiliul este un factor decizional esențial al UE.

Acesta negociază și adoptă acte legislative în majoritatea cazurilor împreună cu Parlamentul European. Este alcătuit din miniștri din toate țările UE.

Coordonează politicile statelor membre

Consiliul este responsabil de coordonarea politicilor statelor membre în domenii specifice, cum ar fi:

- politicile economice și bugetare;
- educație, cultură, tineret și sport;
- politica de ocupare a forței de muncă.

Dezvoltă politica externă și de securitate comună a UE

Consiliul definește și pune în aplicare politica externă și de securitate a UE pe baza orientărilor stabilite de Consiliul European. Aceasta include totodată ajutorul umanitar și pentru dezvoltare al UE, apărarea și comerțul.

Încheie acorduri internaționale

Consiliul acordă Comisiei mandatul de negociere, în numele UE, a acordurilor dintre UE și țările care nu sunt membre ale UE și organizațiile internaționale. La sfârșitul negocierilor, Consiliul decide cu privire la semnarea și încheierea acordului.

Adoptă bugetul UE

Consiliul adoptă bugetul UE împreună cu Parlamentul.

Perioada bugetară acoperă un an calendaristic. De obicei, se adoptă în decembrie și începe la 1 ianuarie anul următor.

<https://www.consilium.europa.eu/ro/council-eu/>

7) Redați materialul video 4 (**diapozitivul 6 din PowerPoint**) despre alegerile din UE. Întrebați cursanții dacă știu cine sunt deputații în Parlamentul European din țara lor. Când au avut loc ultimele alegeri? Când vor avea loc viitoarele alegeri? Cred că este important să se voteze la alegeri? De ce da/de ce nu?

8) Afișați **diapozitivul 7 din PowerPoint**. Prezentarea Parlamentului European.

Ce face Parlamentul European?

Legiferează

- adoptă legislația UE, împreună cu Consiliul UE, pe baza propunerilor Comisiei Europene;
- ia decizii cu privire la acordurile internaționale;
- ia decizii cu privire la extinderea UE;
- examinează programul de lucru al Comisiei și îi cere să propună acte legislative.

Supervizează

- exercită un control democratic asupra tuturor instituțiilor UE [folosiți un limbaj simplu aici pentru ca cursanții să înțeleagă mai bine];
- alege președintele Comisiei și aprobă colegiul comisarilor în ansamblu; poate vota o moțiune de cenzură, obligând Comisia să demisioneze;
- acordă descărcarea de gestiune, adică aprobă modul în care s-a cheltuit bugetul UE;
- analizează petițiile cetățenilor și formează comisii de anchetă;
- discută politicile monetare cu Banca Centrală Europeană;
- adresează interpelări Comisiei și Consiliului;
- participă la misiuni de observare a alegerilor.

Pregătește bugetul

- adoptă bugetul UE împreună cu Consiliul;
- aprobă bugetul pe termen lung al UE, „cadru financiar multianual”.

Componența

Alegerile sunt organizate o dată la 5 ani. Numărul deputaților europeni din fiecare țară este, în principiu, proporțional cu populația sa: nicio țară nu poate avea mai puțin de 6 parlamentari sau mai mult de 96, iar numărul total al acestora nu poate depăși 705 (704 plus președintele). Membrii Parlamentului European sunt grupați în funcție de afilierea politică, nu de naționalitate.

Președintele reprezintă Parlamentul atât în relația cu celelalte instituții ale UE, cât și în plan extern și are ultimul cuvânt de spus cu privire la bugetul Uniunii.

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-parliament_ro

PROCESUL LEGISLATIV

9) Rugați cursanții să explice cum sunt adoptate legile în țara lor. Dacă este necesar, explicați.

10) Redați materialul video 5 (**diapozitivul 8 din PowerPoint**), care explică cum sunt adoptate legile în UE. Explicați că modul în care UE ajunge să ia decizii asigură luarea în considerare a opiniilor și nevoilor tuturor părților implicate: UE ca organism, statele membre individuale și cetățenii acestor state.

11) Afișați **diapozitivul 9 din PowerPoint**. Utilizați diagrama pentru a verifica dacă cursanții au înțeles noțiunile de bază ale procesului de luare a deciziilor.

Procesul legislativ

N.B. aceasta este o descriere simplificată.

1. Comisia Europeană propune acte legislative și politici din proprie inițiativă. Ea poate, de asemenea, să facă acest lucru atunci când este invitată de către:
  - Consiliul European (șefii de stat sau de guvern din fiecare țară a UE);
  - Consiliul Uniunii Europene (miniștrii guvernelor din fiecare țară a UE);
  - Parlamentul European (ales în mod direct de cetățenii UE);
  - Cetățenii înșiși, în urma unei [Inițiative cetățenești europene](#) finalizate
2. Comisia inițiază consultări cu părțile interesate și cu cetățenii, apoi trimite propunerea sa Parlamentului European și Consiliului UE.
3. După aceea, este posibil să urmeze o rundă de amendamente/contra-amendamente.
4. Dacă Parlamentul European și Consiliul UE cad în sfârșit de acord, propunerea este adoptată.

Unele acte (regulamentele și deciziile) devin obligatorii în mod automat în întreaga UE la data intrării în vigoare. Altele (directivele) trebuie integrate în legislația națională de către țările UE. Comisia monitorizează dacă legislația UE este aplicat în mod corect și ia măsuri în caz contrar. În acest rol, Comisia este denumită „gardian al tratatelor”.

https://commission.europa.eu/law/law-making-process_ro

<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/ro/powers-and-procedures/legislative-powers>

PREZENTAREA INIȚIATIVEI CETĂȚENEȘTI EUROPENE

- 12) Redați materialul video 6 (**diapozitivul PowerPoint**), care prezintă inițiativa cetățenească europeană. Explicați cursanților că inițiativa cetățenească europeană este o modalitate prin care cetățenii obișnuiți pot influența politica UE – o formă de democrație participativă.

Pentru mai multe informații despre inițiativa cetățenească europeană, vă rugăm să utilizați linkul de mai jos (informațiile sunt disponibile în toate limbile UE):

https://europa.eu/citizens-initiative/_ro

ÎNCHEIEREA LECȚIEI

- 13) Verificați dacă cursanții înțeleg ce au de făcut pentru lecția următoare din **Dosarul pentru elevi** (p. 13-15).

- 14) Înainte de a pleca, cursanților li se cere să formeze perechi și să se gândească la trei întrebări pe care să le adreseze partenerului despre conținutul lecției. Își pun întrebările unul altuia și răspund.

ACTIVITATE OPȚIONALĂ

Cursanții creează un scurt sondaj pentru colegi, pentru a afla ce știu despre modul în care funcționează Uniunea Europeană și despre responsabilitățile acesteia. Aceștia analizează și discută rezultatele în clasă.

Cheia răspunsurilor pentru unitatea 2 Recapitularea lecției

Ex. 1) a. Cm Cn b. P c. Cm d. Cn e. P Cn f. Cm g. P h. P Cn

Ex. 2) a. 3 b. 1 c. 4 d. 6 e. 2 f. 5

Ex. 3) a. F (numai Comisia) b. F (Parlamentul și Consiliul) c. A d. A e. F (numai domeniile de acțiune în care are competență)

UNITATEA 3: INIȚIATIVA CETĂȚENEASCĂ EUROPEANĂ

PLAN DE LECȚIE

SCOPURI ȘI OBIECTIVE:

- Prezentarea inițiativei cetățenești europene
- Încurajați cursanții să se gândească la chestiunile importante pentru ei și care ar fi relevante la nivelul UE

CURSANȚII VOR ÎNVĂȚA:

- Ce este inițiativa cetățenească europeană
- Regulile de organizare a unei inițiative cetățenești europene
- Ce determină succesul unei campanii

CURSANȚII VOR EXERSA:

- Planificarea
- Cooperarea în echipă
- Brainstormingul
- Navigarea pe site-urile web ICE și Europa

MATERIALE NECESARE:

- PowerPoint – Unitatea 3 (dacă este cazul)
- Materialele video 6 și 7

Etapele lecției

- 1) Verificați tema pentru acasă de la lecția anterioară, inclusiv rezultatele activității opționale, dacă aceasta a fost efectuată.
- 2) Cursanții trebuie să fie pregătiți să răspundă la întrebările următoare:
  - a) Câtă atenție acordați funcționării Uniunii Europene? Urmăriți UE pe rețelele de socializare/la știri?
  - b) Considerați că modul în care Uniunea Europeană ia deciziile este democratic?
  - c) Credeți că există modalități de a face Uniunea Europeană mai democratică?

Acordați timp pentru discuții.

INIȚIATIVA CETĂȚENEASCĂ EUROPEANĂ – PAȘII

- 3) Cu **Dosarul pentru elevi** închis, întrebați cursanții ce își amintesc despre ICE din lecția precedentă. Redați apoi din nou materialul video 6 (**diapozitivul 2 din PowerPoint**).

Principalii pași

1. Găsiți alte șase persoane din alte șase țări ale UE, care sunt eligibile să voteze la alegerile europene, pentru a forma o echipă cu dvs.
2. Definiți-vă obiectivul și solicitați Comisiei Europene să înregistreze inițiativa.
3. După o decizie pozitivă, inițiativa este publicată pe site-ul web.
4. Strângeți 1 milion de semnături din cel puțin 7 țări ale UE în decurs de 12 luni (online sau pe hârtie).
5. Trimiteți declarațiile de susținere pentru a fi verificate de către autoritățile naționale.
6. Transmiteți inițiativa Comisiei Europene.
7. Întâlnirea cu Comisia Europeană.
8. Audierea publică în Parlamentul European.
9. Răspunsul Comisiei Europene.
10. Măsurile luate de Comisie cu privire la acțiunile propuse, după caz.

Găsiți mai multe detalii aici: https://europa.eu/citizens-initiative/_ro

- 4) Întrebați ce pași trebuie urmați pentru a crea o inițiativă. Lăsați cursanții să răspundă, apoi afișați **diapozitivul 3 din PowerPoint** sau cereți-le să deschidă **Dosarul pentru elevi** la p. 16.

CE DETERMINĂ SUCCESUL UNEI INIȚIATIVE CETĂȚENEȘTI EUROPENE?

- 5) Ca parte a temei pentru acasă, cursanților li s-a cerut să pregătească următoarele: *Accesați https://europa.eu/citizens-initiative/_ro. Găsiți o inițiativă pe care ați fi pregătiți să o susțineți. Pentru lecția următoare, fiți pregătiți să explicați de ce ați susține această inițiativă. Rugați toți cursanții (sau selectați câțiva) să împărtășească clasei ce au decis.*

- 6) Întrebați cursanții dacă ar fi pregătiți să susțină toate inițiativele menționate. Există vreuna pe care nu ar susține-o? De ce?

- 7) Întrebați cursanții ce anume face ca o ICE să fie bună. Cereți-le să se gândească, în termeni generali, care sunt elementele unei ICE de succes.

Răspunsuri sugerate:

- Trebuie să fie ceva care afectează/este o problemă în majoritatea țărilor UE.
- Trebuie să aibă o atractivitate amplă.
- Trebuie să fie ceva care poate fi legiferat (și nu doar o simplă chestiune morală).
- Trebuie solicitate măsuri specifice (nu doar „ceva ar trebui făcut”).
- Trebuie să existe o legătură clară între ceea ce se solicită Comisiei și soluția la problemă.

8) Redați materialul video 7 (**diapozitivul 4 din PowerPoint**).

9) Afișați **diapozitivul 5 din PowerPoint** sau cereți cursanților să meargă la p. 30 din **Dosarul pentru elevi**. Împărțiți cursanții în grupuri de câte trei sau patru. Explicați că inițiativele trebuie să se încadreze într-unul dintre domeniile de acțiune ale UE pentru care Comisia poate propune un act legislativ. Cereți fiecărui grup să vină cu o idee de inițiativă care s-ar încadra într-unul dintre domeniile de acțiune. Lăsați timp pentru discuții și apoi pentru ca fiecare grup să își exprime părerea.

Exemple de domenii de acțiune ale UE: agricultură și drepturile animalelor, mediu și climă, siguranța alimentară, sănătatea, protecția consumatorilor, cultură și mass-media, educație, tineret și sport, energie, nediscriminare, ajutor umanitar, transport.

Consultați și:

https://europa.eu/citizens-initiative/how-it-works/how-start-initiative-step-step/faq-eu-competences-and-commission-powers_ro

Pentru a vă asigura că Comisia poate propune un act juridic, ar trebui să căutați menționări explicite în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; a se vedea exemplele următoare:

TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE (VERSIUNE CONSOLIDATĂ)

**PARTEA A TREIA
POLITICILE ȘI ACȚIUNILE INTERNE ALE UNIUNII**

**TITLUL XX
MEDIUL**

Articolul 192

(ex-articolul 175 TCE)

(1) Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară și după consultarea Comitetului Economic și Social și a Comitetului Regiunilor, decid cu privire la acțiunile pe care Uniunea urmează să le întreprindă în vederea realizării obiectivelor menționate la articolul 191.

[EUR-Lex - 12012E192 - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

12008E078

Versiune consolidată a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene - PARTEA A TREIA: POLITICILE ȘI ACȚIUNILE INTERNE ALE UNIUNII - TITLUL V: SPAȚIUL DE LIBERTATE, SECURITATE ȘI JUSTIȚIE - Capitolul 2: Politici privind controlul la frontiere, dreptul de azil și imigrarea - Articolul 78 (ex-articolul 63 punctele 1 și 2 și ex-articolul 64 alineatul (2) TCE)

Jurnalul Oficial 115 , 09/05/2008 p. 0076 - 0077

Articolul 78

(ex-articolul 63 punctele 1 și 2 și ex-articolul 64 alineatul (2) TCE)

(3) În cazul în care unul sau mai multe state membre se află într-o situație de urgență caracterizată de un aflux brusc de resortisanți din țări terțe, Consiliul, la propunerea Comisiei, poate adopta măsuri provizorii, în beneficiul statului sau al statelor membre în cauză. Acesta hotărăște după consultarea Parlamentului European.

[EUR-Lex - 12008E078 - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:202:FULL&from=en#page=17>

10) Notați ideile pe tablă și cereți cursanților să voteze o idee pe care ar susține-o cu toții (sau majoritatea).

11) Cereți cursanților să revină la grupurile lor. Ținând seama de procedura ICE, cereți cursanților să se gândească cum ar proceda cu această campanie, punând accentul pe următoarele (**diapozitivul 6 din PowerPoint**):

- Cum ați numi campania?
- Cum ați proceda ca să găsiți parteneri în alte 6 țări ale UE?
- Pe ce anume ar putea fi nevoie să cheltuiți bani?
- Cum ați strânge fonduri pentru campania dvs.?
- Cum v-ați „vinde” ideea pentru a obține semnături?
- Cum ați atrage atenția mass-mediei?

Cursanții pot lua notițe în **Dosarul pentru elevi**.

12) Reuniți grupul și cereți cursanților să își exprime părerea.

ÎNCHEIEREA LECȚIEI

13) Verificați dacă cursanții știu ce au de făcut pentru acasă (p. 18-19).

ACTIVITATE OPȚIONALĂ

Cursanții creează o cutie pentru sugestii sau realizează un sondaj online pentru a afla chestiunile care îi preocupă pe alți colegi din școala lor la nivel european.

UNITATEA 4: LANSAREA ȘI PROMOVAREA UNEI INIȚIATIVE CETĂȚENEȘTI EUROPENE

PLAN DE LECȚIE

SCOPURI ȘI OBIECTIVE:

- Cursanții să își poată crea propria campanie
- Explorarea competențelor de comunicare

CURSANȚII VOR ÎNVĂȚA:

- Noțiunile elementare ale unei comunicări de succes
- Cum poate fi sensibilizat publicul
- Ce determină succesul unei campanii

CURSANȚII VOR EXERSA:

- Planificarea
- Jocuri de rol
- Cooperarea în echipă
- Brainstormingul
- Direcționarea unei campanii

MATERIALE NECESARE:

- PowerPoint – Unitatea 4 (dacă este cazul)

Etapele lecției

VERIFICAȚI TEMA PENTRU ACASĂ

- 1) Cursanților li s-a cerut să examineze o campanie pe care simt că ar putea-o susține. Mergeți la **diapozitivul 2 din PowerPoint** sau scrieți următoarele titluri pe tablă: Text, Imagini/materiale video, Grafică, Parteneri, Altele. Cereți cursanților să descrie succint aspectele de succes ale campaniei alese și să le plaseze sub aceste titluri.

- 2) Lăsați timp pentru a discuta de ce cred cursanții că aceste campanii au fost de succes, în general.

Gândiți-vă la chestiuni cum ar fi

- Atractivitatea generală
- Caracterul practic
- Preocupările sociale/politice/economice
- Domeniile de acțiune ale UE.

Pentru a vedea campanii de succes:

[https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_ro?STATUS\[0\]=ANSWERED](https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_ro?STATUS[0]=ANSWERED)

Pentru a vedea campanii care așteaptă un răspuns:

https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_ro?CATEGORY%5B0%5D=any&STATUS%5B0%5D=SUBMITTED&SECTION=ALL

- 3) Cursanților li s-a cerut să se gândească la campania pentru care au votat la Unitatea 3 și la modul în care ar face-o să aibă succes prin acțiuni întreprinse atât online, cât și offline. Lăsați timp pentru a discuta ideile.

Cursanții ar trebui să se gândească:

- Cum ar găsi oameni din alte țări.
- Pentru ce anume ar putea fi nevoie să cheltuiască bani.
- Cum ar strânge bani.
- Ce canale ar utiliza pentru a se adresa oamenilor.
- Cui s-ar adresa.

ABORDĂRI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PERSUASIUNEA

- 4) Afișați **diapozitivul 3 din PowerPoint** sau cereți cursanților să meargă la p. 20 din **Dosarul pentru elevi**. Explicați că pentru a reuși să atragem susținere pentru o campanie, trebuie să convingem oamenii că ideea noastră este bună. Putem utiliza aceste patru abordări (sau o combinație a lor) pentru a ne formula argumentul. La care dintre ele cred cursanții că oamenii ar fi cel mai receptivi?

Logică: Ideea are sens? Există o legătură directă între acțiunea solicitată și, de exemplu, îmbunătățirile în societate/economie/viața de zi cu zi/sănătate?

Sentimente: Este chestiunea ceva de care oamenii se tem? În ce măsură se vor simți mai bine dacă chestiunea va fi rezolvată? Cum se vor simți dacă nu este rezolvată/dacă nu fac nimic? Poate chestiunea suscita empatia oamenilor? Este ceva ce inspiră speranță?

Etică: Este vorba despre o chestiune morală? Este chestiunea moral greșită? Ar trebui să rezolvăm chestiunea doar pentru că așa este corect (deși este posibil să existe un cost)?

Credibilitate: Există surse de încredere care să susțină sugestia noastră (știință, cercetare etc.)? Există persoane/grupuri pe care le admirăm sau respectăm (și care au arătat că sunt în cunoștință de cauză) și care au adoptat o poziție similară sau sunt implicate în acțiune?

- 5) Cereți-le cursanților să indice patru sau mai multe inițiative posibile (pot fi cele pe care le-au propus în ultima lecție sau altele noi pe care le-au găsit) și scrieți-le pe tablă.

EXERSAREA PERSUASIUNII

- 6) Împărțiți cursanții în perechi; unii vor fi A, iar alții, B.
- 7) Cereți cursanților să își imagineze că fac campanie pentru a susține o inițiativă la intrarea într-un supermarket. Cursantul A trebuie să aleagă o inițiativă despre care crede că ar putea fi susținută cel mai bine utilizând logica. Este important de subliniat că cursanții nu trebuie să fie neapărat de acord cu punctul pe care îl apără.

- 8) Acordați-i cursantului A câteva minute pentru a-l convinge pe cursantul B de ce ar trebui să susțină inițiativa. Cursantul B trebuie să prezinte apoi contraargumente; cursantul A nu este nevoit să răspundă.
- 9) Cursanții pot inversa rolurile acum, iar cursantul B trebuie să aleagă o altă inițiativă și să o apere utilizând argumente emoționale (sentimente). Cursantul A trebuie să răspundă.
- 10) Continuați să alternați rolurile pentru a acoperi în mod similar etica și credibilitatea.
- 11) Cereți cursanților să reflecteze dacă abordarea lor a fost cea mai bună pentru inițiativa selectată. În ce măsură consideră că au avut succes? Au identificat contraargumentele o slăbiciune în susținerea argumentelor?

RĂSPUNSUL LA CONTRAARGUMENTE

- 12) Reamintiți-le cursanților că pentru a asigura succesul unei campanii, ar trebui să aibă în vedere mai mult de o abordare (logică, sentimente, credibilitate, etică). De asemenea, trebuie să ia în considerare contraargumentele posibile și să încerce să răspundă la acestea înainte de a fi invocate.

- 13) Mergeți la **diapozitivul 4 din PowerPoint** sau scrieți următoarele pe tablă: „Ar trebui să interzicem pesticidele în agricultură.”

- 14) Cursanții rămân în perechi sau schimbă partenerii. Spuneți-le cursanților că amândoi joacă rolul unor elevi/studenti de vârsta lor. Cursantul A trebuie să susțină afirmația utilizând oricare dintre abordările de mai sus care i se par potrivite. Cursantul B trebuie să încerce să găsească contraargumente.

- 15) Cursanții schimbă rolurile acum, însă de această dată, B (care argumentează în favoarea afirmației) este un elev/student, iar A (care prezintă contraargumente) este fermier.

- 16) Cereți cursanților să reflecteze asupra contraargumentelor prezentate. S-au modificat atunci când celălalt cursant a jucat rolul unui fermier?

Găsirea unui numitor comun și înțelegerea diferitelor perspective ale diverselor părți implicate sunt esențiale în elaborarea legislației UE. Acest principiu se va aplica și ideii de lege inițiată de cetățeni prin ICE. Dacă o inițiativă cetățenească europeană reușește să strângă 1 milion de semnături, iar Comisia decide să prezinte o propunere legislativă, colegiitorii, Parlamentul European și Consiliul, vor trebui să ajungă la un compromis. Înainte de a propune un act legislativ, Comisia va trebui să țină seama de opiniile tuturor părților care vor fi afectate; membrii Parlamentului vor lua în considerare efectul asupra oamenilor și a întreprinderilor din circumscriptiile lor; iar în Consiliu, reprezentanții fiecărei țări a UE vor analiza chestiunea la nivel național individual, deoarece unele țări pot fi afectate mai mult sau diferit de altele. Toate aceste organisme vor trebui să negocieze și să ajungă la un compromis pentru ca inițiativa să devină lege.

GĂSIREA UNUI NUMITOR COMUN

- 17) Arătați-le cursanților că, dacă vor ca o campanie să beneficieze de cea mai amplă susținere pozitivă posibilă, trebuie să convingă diverse grupuri de oameni ale căror preocupări pot fi diferite.
- 18) Mergeți la **diapozitivul 5 din PowerPoint** sau scrieți următoarele pe tablă: elev/student, părinte, om de afaceri, politician.
- 19) Împărțiți cursanții în 4 grupuri și atribuiți fiecărui grup unul dintre personajele menționate mai sus, care reprezintă un grup de persoane. Cereți-le cursanților să meargă la p. 21 din **Dosarul pentru elevi** și să noteze preocupările acestui personaj și aspectele care îl fac să se simtă în siguranță.
- 20) Acordați-le cursanților câteva minute pentru a discuta în grupuri și pentru a împărtăși apoi clasei ceea ce au scris. Ceilalți cursanți ar trebui încurajați să adauge la listă dacă au și alte idei.
- 21) Solicitați fiecărui grup să aleagă o inițiativă pe care să o promoveze personajul lor. Ce mijloace de comunicare ar trebui să aleagă? Care ar fi abordarea sau abordările optime?

ÎNCHEIEREA LECȚIEI

- 22) Explicați-le cursanților că, pentru tema finală, vor trebui să creeze un material video de promovare a unei inițiative pe care ar vrea să o vadă convertită în lege a UE. Regulile sunt următoarele.

- Trebuie să lucreze în grupuri de 3-4 persoane.
- Trebuie să aleagă o chestiune despre care cred că ar fi o inițiativă bună. Pot utiliza ceea ce s-a discutat în clasă sau pot alege altceva.
- Trebuie să realizeze un material video de susținere a propunerii, nu mai lung de 3 minute.
- Pot să interpreteze personaje în materialul video.
- Dacă doresc, pot integra muzică și/sau grafică în materialul video.
- Trebuie să se asigure că au permisiunea de a filma locuri sau alte persoane.
- Trebuie să existe un generic care să menționeze cine a fost responsabil de fiecare parte a proiectului.

Acordați cursanților puțin timp pentru a se aranja în grupuri și a decide în privința unei inițiative.

Dacă este timp, materialele video pot fi vizionate în cadrul lecției următoare. Dacă nu, pot fi încărcate pe o platformă de colaborare a școlii. Cursanții trebuie încurajați să ofere un feedback pozitiv pe baza chestiunilor discutate în cadrul lecțiilor. Dacă se dorește, cursanții pot vota pentru cel mai bun material video (nu pot vota pentru al lor).

ACTIVITATE OPȚIONALĂ

Cursanții selectați își imaginează că se află la o audiere în Parlamentul European pentru a-și prezenta inițiativa. Alți cursanți sunt membri ai Parlamentului European din diferite țări și partide/cu preferințe politice diferite. Pot pune întrebări și pot decide după aceea dacă sunt în favoarea inițiativei.

O înregistrare a unei audieri reale se găsește mai jos. Limba poate fi modificată dând clic pe simbolul „notă”:

https://multimedia.europarl.europa.eu/ro/webstreaming/agri-envi-committee-meeting_20230124-1430-COMMITTEE-ENVI-AGRI

Chestionar final

1. De câți cetățeni ai UE este nevoie pentru a lansa o inițiativă cetățenească europeană?
  - a. 3 cetățeni ai UE
  - b. 5 cetățeni ai UE care trăiesc în orice stat membru
  - c. 7 cetățeni ai UE care trăiesc în 7 state membre diferite
  - d. Nu există o cerință minimă
2. Puteți lansa o inițiativă cetățenească europeană vizând orice subiect important pentru dvs. și în privința căruia doriți ca Comisia Europeană să ia măsuri?
  - a. Da, orice subiect este posibil
  - b. Nu, există limitări
3. Cine poate susține o inițiativă cetățenească europeană?
  - a. Cetățenii UE cu vârsta de minimum 18 ani.
  - b. Cetățenii UE cu vârsta suficient de mare pentru a vota la alegerile pentru Parlamentul European – sau cu vârsta de cel puțin 16 ani în unele țări.
  - c. Persoanele care locuiesc în UE, indiferent de naționalitate.
4. Adevărat sau fals: Un milion de susținători dintr-o țară a UE sunt suficienți pentru ca o inițiativă cetățenească să fie valabilă?
  - a. Adevărat
  - b. Fals
5. Adevărat sau fals: Comisia Europeană este obligată să adopte o legislație în urma unei inițiative cetățenești valide?
  - a. Adevărat
  - b. Fals
6. Care dintre următoarele instituții ale UE este responsabilă pentru înregistrarea unei inițiative cetățenești?
  - a. Parlamentul European
  - b. Consiliul European
  - c. Comisia Europeană
7. Care dintre următoarele tratate a instituit inițiativa cetățenească europeană?
  - a. Tratatul de la Maastricht (1992)
  - b. Tratatul de la Lisabona (2007)
  - c. Tratatul de la Roma (1957)

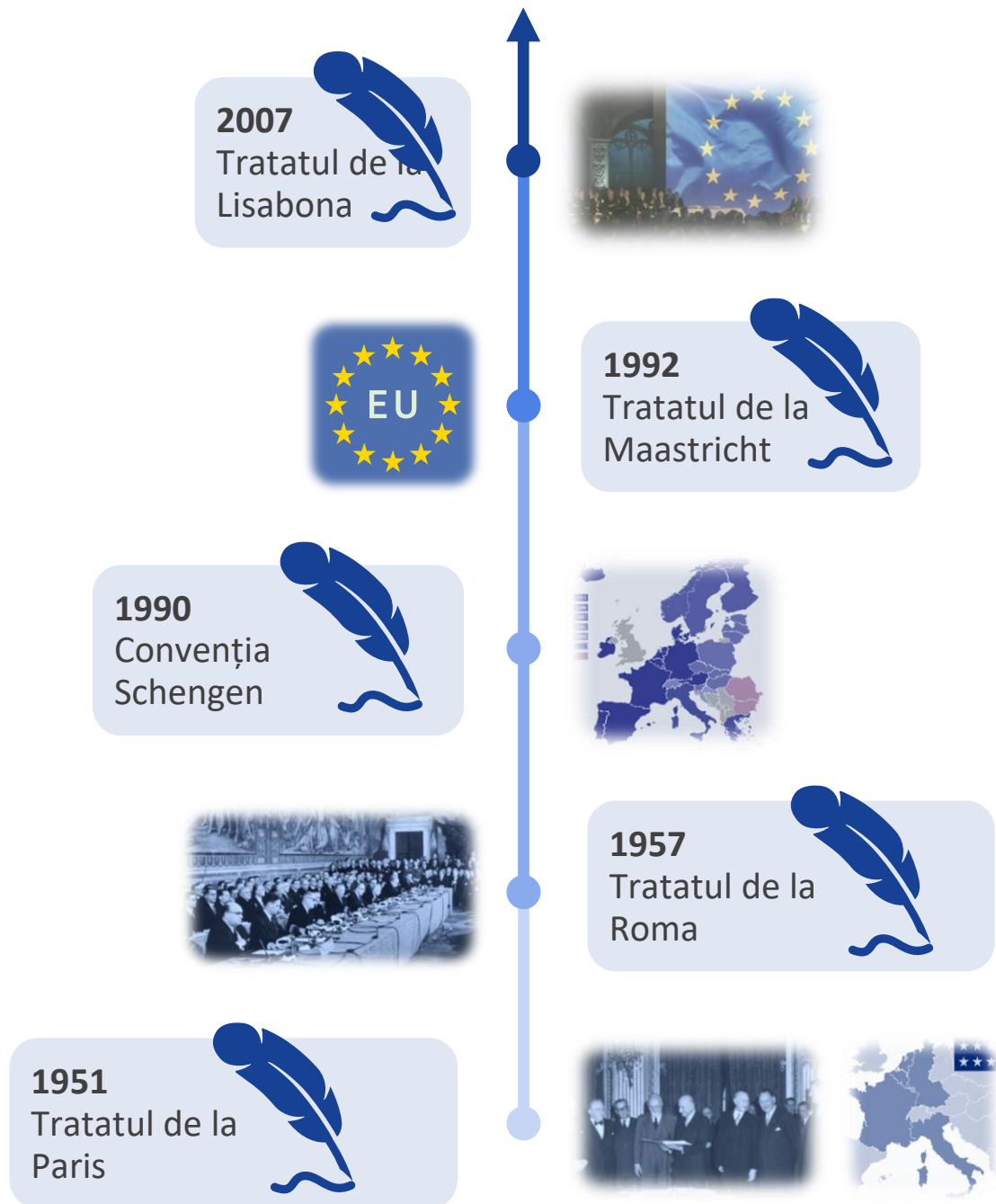
8. Ce formă de democrație este inițiativa cetățenească europeană?
  - a. Participativă
  - b. Reprezentativă

9. Cât timp are la dispoziție o inițiativă pentru a strânge numărul necesar de semnături?
  - a. 12 luni
  - b. 2 ani
  - c. Nu există nicio limită

10. Adevărat sau fals: Oamenii pot susține numai o inițiativă online.
  - a. Adevărat
  - b. Fals

Cheia răspunsurilor la chestionarul final

1. C.
2. B. Nu, există limitări. Pentru a lansa o inițiativă, aceasta trebuie înregistrată mai întâi de Comisia Europeană. Comisia poate înregistra numai inițiative care îi solicită să ia măsuri în privința unor subiecte pentru care are competența de a propune legislație. Așadar, dacă subiectul unei inițiative nu se încadrează într-unul dintre domeniile în care Comisia poate propune legislație, aceasta nu poate fi înregistrată. De asemenea, dacă inițiativa contravine valorilor UE, Comisia o va refuza.
3. B.
4. B. Fals. Inițiativa cetățenească trebuie să strângă 1 milion de semnături și să atingă pragurile prestabilite în cel puțin 7 state membre ale UE pentru a fi valabilă.
5. B. Fals. După întâlnirea organizatorilor inițiativei cu Comisia Europeană și o audiere publică în Parlamentul European, Comisia trebuie să precizeze ce măsură va propune ca răspuns la o inițiativă cetățenească valabilă (dacă este cazul), precum și motivele luării (sau neluării) măsurii respective. Acest răspuns va fi sub forma unei comunicări adoptate oficial de comisari și publicată în toate limbile oficiale ale UE.
6. C.
7. B.
8. A. votarea membrilor în Parlamentul European care să ne reprezinte interesele este o formă de democrație reprezentativă.
9. A.
10. B. Oamenii pot semna și formulare de susținere pe hârtie.

FIȘĂ INFORMATIVĂ DESPRE TRATATELE UNIUNII EUROPENE

Principalele tratate ale UE

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/founding-agreements_ro

Următoarele tratate reprezintă cinci momente de referință importante în istoria Uniunii Europene. Dacă doriți mai multe informații, vă rugăm să accesați linkurile de la sfârșitul fiecărei casete informative. Nu uitați că puteți modifica limba în toate cazurile.

TRATATUL DE LA PARIS, 1951

Uniunea Europeană a luat ființă în anii 1950, după încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial. Obiectivul a fost prevenirea unui nou război pe continentul european. Tratatul de la Paris a fost primul pas către integrarea europeană. Acesta a instituit Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului, care a reunit șase țări europene (Belgia, Franța, Germania de Vest, Italia, Luxemburg și Țările de Jos) între care comerțul cu cărbune și oțel se putea desfășura fără nicio barieră. Scopul principal al Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului era integrarea economiilor națiunilor europene participante pentru a reduce probabilitatea unui conflict și pentru a evidenția dacă o țară membră folosește oțelul pentru a construi arme în pregătirea unui posibil război.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0022>

TRATATUL DE LA ROMA, 1957

Acest tratat a instituit Comunitatea Economică Europeană (CEE), care a reunit șase țări (Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Țările de Jos), pentru a acționa în vederea integrării și a creșterii economice prin intermediul comerțului.

Tratatul a creat o piață comună bazată pe libera circulație a mărfurilor, persoanelor, serviciilor și capitalurilor. De asemenea, a creat o uniune vamală, eliminând tarifele vamale la nivel intern și stabilind tarife comune pentru mărfurile provenite din exterior.

Multe dintre instituțiile UE pe care le cunoaștem astăzi au fost înființate prin acest tratat:

- Consiliul de Miniștri
- Comisia Europeană
- Adunarea Parlamentară (Parlamentul European)
- Curtea de Justiție
- Comitetul Economic și Social

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0023>

CONVENȚIA SCHENGEN, 1990

Convenția Schengen a instituit o zonă de liberă circulație fără controale la frontierele țărilor semnatare. De atunci, a fost integrată în legislația UE și este, în prezent, un obiectiv declarat al Uniunii Europene.

<https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/glossary/schengen-agreement-and-convention.html>

TRATATUL DE LA MAASTRICHT, 1992

Acesta este tratatul care a instituit Uniunea Europeană. Printre altele, a introdus ideea de „cetățean european”, care le permite cetățenilor din orice țară a UE să trăiască și să lucreze în orice alt stat membru. De asemenea, le-a conferit cetățenilor alte drepturi și protecții.

O altă parte importantă a tratatului este instituirea ideii unei monede comune și a coordonării politicilor economice, având drept rezultat crearea monedei euro și a Băncii Centrale Europene.

Tratatul a centralizat multe responsabilități care anterior erau responsabilitatea guvernelor naționale, pentru a permite o mai bună armonizare în întreaga Uniune Europeană. De asemenea, a adus unele schimbări structurii de putere din cadrul instituțiilor UE.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0026>

TRATATUL DE LA LISABONA, 2007

Acest tratat a dezvoltat și a modificat tratatele în vigoare la acea vreme. I-a conferit Uniunii Europene personalitate juridică, ceea ce înseamnă că putea de acum să semneze tratate sau să adere la organizații ca o entitate unică. A conferit [Cartei drepturilor fundamentale](#) un caracter juridic obligatoriu și o valoare juridică egală cu cea a tratatelor. De asemenea, a clarificat chestiunile care țin de competența UE.

Foarte important este că tratatul a asigurat întărirea democrației prin creșterea puterii Parlamentului European.

De asemenea, a oferit cetățenilor obișnuiți un mecanism pentru a influența în mod direct politica și legislația UE. Acesta a fost cadrul în care a fost introdusă inițiativa cetățenească europeană (ICE).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/LSU/?uri=CELEX:12007L/TXT&qid=1685014058850>

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>

Citiți mai multe despre tratatele în vigoare în prezent pe EUR-Lex:

<https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html?locale=ro>

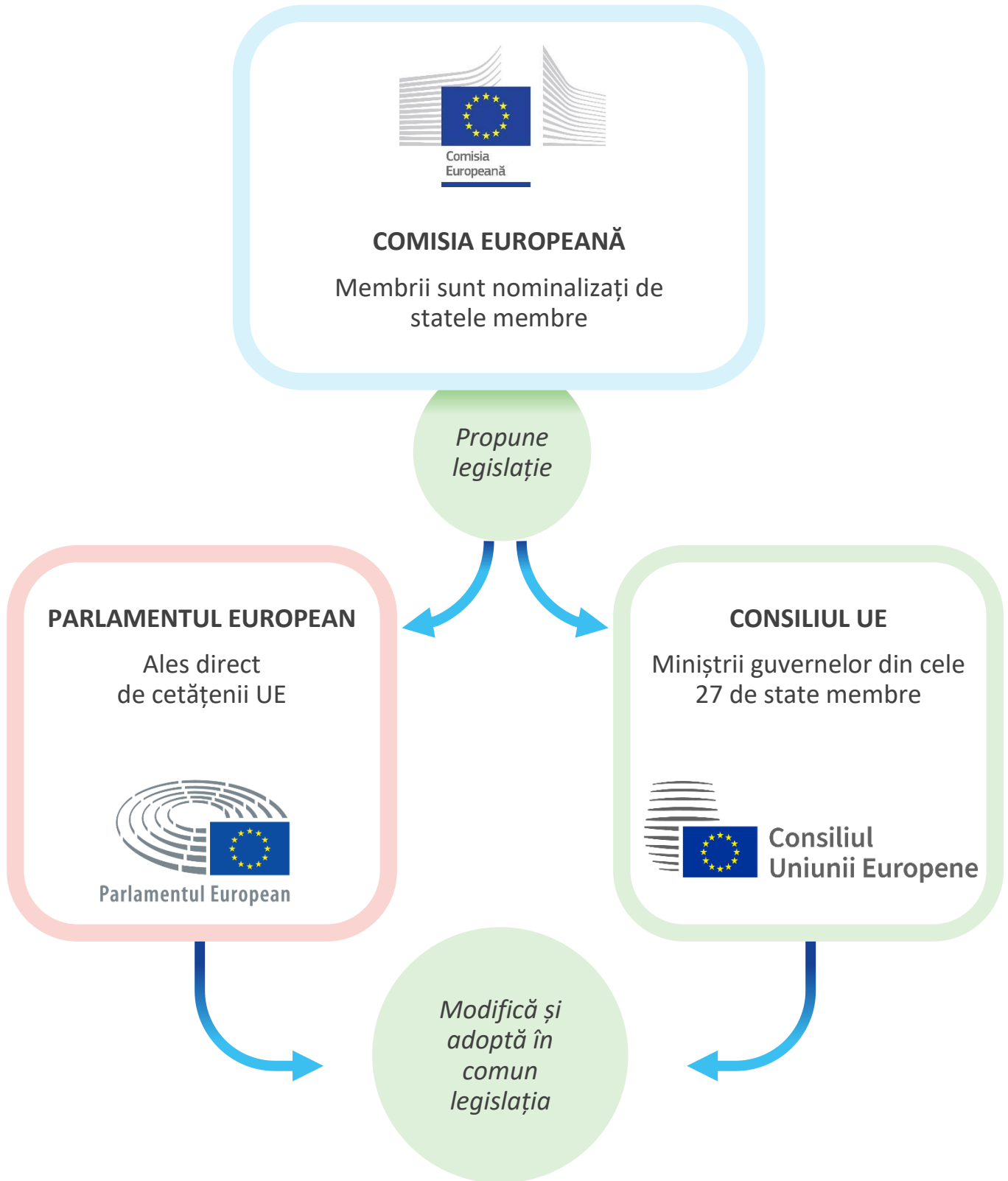
DOMENIILE DE ACȚIUNE ALE UE (selecție)

Competență exclusivă	Competență partajată	Competență de sprijin
Uniunea vamală	Piața unică	Sănătatea publică
Normele în materie de concurență	Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale	Industria
Politica monetară	Agricultură	Cultură
Comerț	Pescuit	Turism
Plante și animale marine	Mediu	Educație, formare profesională, tineret și sport
	Protecția consumatorilor	Protecția civilă
	Transport	Cooperarea administrativă
	Rețele transeuropene	
	Energie	
	Justiție	
	Drepturi fundamentale	
	Migrație și afaceri interne	
	Sănătatea publică	
	Cercetare și spațiu	
	Cooperarea pentru dezvoltare și ajutorul umanitar	

Aflați mai multe:

https://europa.eu/citizens-initiative/how-it-works/how-start-initiative-step-step/faq-eu-competences-and-commission-powers_ro

PROCESUL LEGISLATIV AL UE

© Uniunea Europeană, 2023

Reutilizarea este autorizată cu condiția menționării sursei. Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

PDF ISBN: 978-92-68-03885-7

doi: 10.2792/202722

KA-04-23-421-RO-N

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

Inițiativa
cetățenească
europeană